
Vyšla monografia o slovenskom hercovi Ivanovi Palúchovi

Na pulty kníhkupectiev sa v týchto dňoch dostáva monografia Slovenského filmového ústavu (SFÚ), ktorá približuje osobnosť významného slovenského herca európskeho formátu. V publikácii pod názvom *Herec Ivan Palúch* sa ho rozhodli priblížiť filmoví vedci Peter Gavalier a Martin Palúch. Odbornými štúdiami do knihy prispeli ďalší traja autori, filmovú tvorbu Ivana Palúcha reflektuje filmová teoretička Jana Dudková a estetik Oliver Bakoš, Palúchovej divadelnej tvorbe sa venuje divadelný vedec Ján Jaborník.

Herec Ivan Palúch je jednou z najosobitejších hereckých osobností slovenskej, nielen filmovej kultúry. Preslávil sa ako charizmatiký interpret filmových, televíznych či divadelných postáv. Spolupracoval s významnými osobnosťami európskeho filmu – Františkom Vlácilom (*Marketa Lazarová*), Aleksandarom Petrovičom (*Čoskoro bude koniec sveta*) či Volkerom Schlöndorffom (*Michael Kohlhaas*), jeho hereckými partnermi boli Annie Girardot, Anna Karina či David Warner. Kolektív autorov publikácie mapuje herecké i životné osudy herca, jeho spoluprácu s renomovanými tvorcami, jeho najznámejšie postavy, jeho filmové i divadelné postavy. Sľubne sa rozvíjajúcu kariéru Ivana Palúcha, ktorej vrcholom bolo uvedenie troch filmov (*Čoskoro bude koniec sveta*, *Michael Kohlhaas* a *Marketa Lazarová*) za hercovej osobnej účasti na najprestížnejšom filmovom festivale na svete v Cannes 1969, narušila „normalizácia“ a jeho umelecké zásluhy zostali nedocenené. Ambíciou autorov monografie je preto napraviť tento stav a pripomenúť herecké kvality Ivana Palúcha, ktorý na prelome 60. a 70. rokov stál na prahu hviezdnej kariéry, presahujúcej hranice Československa. Podľa slov jedného z autorov, Petra Gavaliera „*je to kniha o veľmi osobitom a autentickom hercovi a o schizofrenickej dobe, v ktorej tvoril*“.

Monografiu Ivana Palúcha tvoria filmologické a teatrologické štúdie, doplnené o rozhovory s hercom a spomienkové pohľady kolegov a priateľov. Rozsiahla je úvodná biografická kapitola, ktorá zoznamuje čitateľov so životnými peripetiami Ivana Palúcha, nasledujúce kapitoly približujú jeho filmovú, televíznu i divadelnú hereckú dráhu. Ako hovorí jeden z autorov, hercov syn Martin Palúch, „*Ivana Palúcha sme sa snažili predstaviť predovšetkým z profesionálnej stránky, a to v jednotlivých štúdiách, ktoré sa zaoberajú jeho hereckými úlohami. V rozhovoroch zasa viac vystupuje na povrch ako človek a dá sa v nich vystopovať jeho spôsob uvažovania o jednotlivých etapách jeho kariéry, ktorú má za sebou. Stretnutie piatich autorov v tejto publikácii nepredznamenáva rôznosť pohľadov na Palúchovu tvorbu. Práve naopak, slovami Petra Gavaliera „nešlo nám o päť „iných“ pohľadov, ale o to, aby sa naše generačne rôzne pohľady na Ivana Palúcha, ktorý vo svojom živote zažil vzostupy i pády ako málokto, navzájom obohacovali a dopĺňali*“.

Publikácia *Herec Ivan Palúch* obsahuje aj súpis filmových, televíznych a divadelných postáv Ivana Palúcha. Jej súčasťou je výberová bibliografia a bohatý fotografický materiál. Publikácia v edícii SFÚ Camera Obscura vyšla na 276 stranách a kúpiť si ju je možné za 220 Sk / 7,30 €. Počas bratislavských Vianočných trhov je v stánku SFÚ v predaji za zvýhodnenú cenu 180 Sk / 5,97 €.